

LJUBLJANSKO - PRIMORSKA NOGOMETNA LIGA

Derby - V ŠKODO KLANJČANOV

»TRIGLAV« : »KRIM« 0:1 (0:0)

Kranj, 14. aprila. — Igrišče Triglav v Kranju. Teren ugoden za igro. Gledalcev 2000. — Strelec Hočvar v 78. minuti. — Sodnik, Božič iz Maribora.

KRIM: Mozečič, Strlič, Nagode, Ergar, Razbornik, Mateus, Marjanovič, Kastelle, Slapničar, Hočvar, Valjavec.

TRIGLAV: Brezar III, Cesen, Rozman, Gavrič, Brezar II, Srakar, Kiš, Brezar I, Mihelčič, Kraševac, Štular.

Današnje srečanje med Krimom in Triglavom je bilo za oba nasprotnika zelo pomembno. Triglav bi si z zmago zagotovil naslov prvaka in bi mirno lahko odšel na tekmo z »Gračičarjem« v Ljubljano. Krim pa je z osvojitvijo obeh točk na kranjskem terenu dohitel Triglav in si tako močno povečal možnosti na končni uspeh. — Zmaga Krima je popolnoma zaslužena, saj so prekašali domačine tako v tehničnem pogledu kakor tudi v borbenosti.

V prvem polčasu sta obe moštvi, zavedajoč se pomembnosti srečanja, igrali precej nervozno. Menjavali so se napadi na obeh straneh, toda zaključnega strela

ni bilo. Vratarja nista imela dosti dela, čeprav je žoga prišla večkrat v njihovo bližino. Igralci so se podili po igrišču dostikrat zastoj. Nismo videli duhovnih akcij in hitrih prodorov, ki smo jih pri Triglavu vajeni.

Drugi polčas je prinesel majhno spremembo. Triglav je začel odločneje in hitreje, da bi izsilil gol. Krimovci pa so večkrat povsem neovirano prodirali pred domači gol in da niso njihovi streli zadeli v črno, treba zahvaliti nespretnosti njihovih napadalcev. Priložnostni napadi so končno Krimovcem prinesli obe točki. Njihov napadalec Hočvar je žogo prejel na levi strani in v izrednem teku dosegel zmagoviti gol, ki bi ga lahko obramba preprečila. — Najboljši na igrišču je bil vratar gostov Mozečič, pri Triglavu pa je ugajal Brezar II. M.

BRAVO, »MLADOST« !

ILIRIJA : MLADOST 3:4 (2:0)
Ljubljana, 14. aprila. — Igrišče Ilirija v Ljubljani. Teren: zelo ugoden. Gledalcev: 200. Strelec: za Ilirijo Rojina 9. in 48. min. ter Pantič 19. min.; za »Mladost« Menedovič 52., Jocič 56. in 84. ter Šalej 58. min. — Sodnik Sovinc.

Jocič je dobil žogo na levem krilu. Hitro je teklet proti голу, preigral zadnjega branilca in z ostrim strelom poslal žogo mimo presenečenega vratarja v mrežo. To je bil zadnji in zmagoviti gol »Mladosti«, ki je danes s svojo igro posebno v drugem polčasu navdušila sicer maloštevilne gledalce.

Tekma se je začela z izrazito premočjo domačinov, ki so zlahka prodirali pred gol gostov in si v desetih minutah zagotovili prednost dveh golov. »Mladost« se je sicer ob koncu polčasa sprošila in silovito napadala, vendar brez uspeha. Tudi začetek drugega polčasa je bolj kazal, da bo »Mladost« poražena, kakor pa da bo osvojila obe točki. Že v tretji minuti so bili domačini vnovič uspešni. Kljub veliki prednosti domačinov in zelo pristranskemu sojenju Sovince, »Mladost« ni izgubila vztrajnosti in so njeni napadali v šestih minutah izenačili. Gledalci so bili očitno razočarani z igro svojega moštva in glasno bodrili goste, ki so šest minut pred koncem tekme dosegli zmagoviti gol. — Pri »Mladosti« so se najbolj odlikovali napadalec Jocič, Šalej in Menedovič ter desni krilec Stančević. M.

ROKOMET MLADOST — GORENJSKI PRVAK

Kranj, 14. aprila. — Danes bi moral biti na igrišču Mladosti turnir za prvenstvo Gorenjske v malem rokometu. Ekipa Golnika pa se tekmovanja ni udeležila in je zato postal prvak zmagovalec srečanja Mladost : Tržič. Zmagali so izdatno igralci Mladosti 23:12 (12:7). S to zmago si je Mladost priborila vstop na republiško prvenstvo. M.

AKTUALNO VPRAŠANJE

O potrebah po novi šoli na Jesenicah, kjer imajo pouk kar v treh izmenah, smo že večkrat pisali. Jutranja izmena prihaja v šolo ob 7.30 uri, zadnja pa zapusti poslopje ob 18.00 uri. Vsi odgovorni forumi si že nekaj časa prizadevajo, da bi omogočili otrokom in učiteljem delati v ugodnejših prostorih, s čimer bi dosegli tudi boljši učni uspeh.

Zanimalo nas je, kako je s pripra-

vami za gradnjo novega šolskega poslopja, zato smo prosili predsednika Občinskega ljudskega odbora Jesenice, tovariša Dolinarja za kratko pojasnilo. Zvedeli smo, da je lokacija za šolo določena in da bo nova zgradba stala v bližini gimnazije. Zemljišče je odkupila občina. Idejni in glavni projekt sta tudi že izdelani, investicijski program pa je v študiju. Proučuje ga posebna komisija pri Svetu za šolstvo LRS.

Po mnenju tovariša Dolinarja bo-

do pričeli kopati temelje maja ali junija letos. V novi šolski zgradbi bosta združeni dve osemletki, ki bosta sprejeli približno 1400 do 1500 učencev. S tem problem šolskih prostorov še ne bo dokončno rešen. Število otrok stalno narašča in za predel Plavža bo treba zgraditi novo osemletko za približno 600 učencev. Tudi ta načrt nameravajo Jeseničani uresničiti v bližnji prihodnosti. —cy

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ST. 30 — CENA DIN 10.—

Kranj, 15. aprila 1957

Občni zbor okrajne Trgovinske zbornice

Razširjenost trgovinskega omrežja ne dohaja potreb

Radovljica, 14. aprila. — Včeraj je bila v Mestnem domu v Radovljici redna letna skupščina okrajne Trgovinske zbornice, katere se je udeležilo okoli 150 delegatov - predstavnikov trgovinskega omrežja Gorenjske. Med gosti so bili podpredsednik OLO Ivan Bertonec-Johan, predsednik ObLO Radovljica Jaka Eržen, zastopnik republiškega sekretariata za blagovni promet, Narodne banke in sorodnih zbornic.

Poročilo o delu zbornice v preteklem letu je podal dosednji predsednik zbornice Joško Volavšek. Dasiiravno je bilo poročilo izčrpno in je vsebovalo vrsto perečih problemov trgovine na Gorenjskem, je bila razprava o poročilih pičla.

Posvet mladih članov upravnih odborov kmetijskih zadrug

KRANJ, 14. aprila. — Danes je bilo v Kranju posvetovanje mladih članov novoizvoljenih upravnih odborov kmetijskih zadrug. Razpravljali so o zaključkih minulih občnih zborov. Pokazalo se je, da ponekod — zlasti v Leskovicah in Zireh mladi zadrugniki že sodelujejo pri urejanju in olepševanju vasi ter pri izpolnjevanju gospodarskih nartov zadrug.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Blagovni promet se je v trgovini kranjskega okraja lani sicer povečal, vendar ni rasel s tako hitrostjo kot prejšnja leta. Medtem ko beležimo v lanskem letu precejšnje povečanje prometa v trgovini na drobno (od 7 milijard 917 milijonov v letu 1955 na 8 milijard 356 milijonov v letu 1956) pa se je promet trgovine na debelo dokaj zmanjšal in sicer od 7 milijard 808 milijonov v letu 1955 na 7 milijard 221 milijonov dinarjev lani. — To kaže predvsem, da v naši trgovski mreži čedalje bolj odpadajo številni nepotrebni posredniki med proizvajalcem in potrošnikom. Se pravi: tržišče bo samo pokazalo, koliko jih je potrebnih in katero izmed grosističnih podjetij je sposobno za življenje.

Promet s kmetijskimi pridelki so v lanskem letu opravile skoraj v celoti kmetijske zadruge dokaj zadovoljivo. To velja zlasti za poljske pridelke, gozdne sadeže in mleko. Prav tako so zadruge odkupile od zasebnikov skoraj celotno količino razpoložljive hlodovine in drugih lesnih sortimentov.

ORGANIZACIJA TRGOVINSKEGA OMREŽJA

Število trgovin se lani ni bistveno spremenilo. Le štirih samostojnih trgovskih podjetij je bilo lani manj kot leta 1955, vendar je ostalo isto število maloprodajnih obratov.

Trgovina na Gorenjskem nima močnejših prav nič več, kljub

temu, da se je promet vendarle povečal. Dejstvo, da je trgovina v kranjskem okraju najbolj razvita v državi, nas ne sme preslepiti, ker kljub temu ne zadošča in ne dohaja rastočih potreb. Posebno primanjkuje specializiranih trgovin. Tako ni na Gorenjskem nobene specializirane trgovine s kolesi in šivalni stroji ter z urami in bižuterijo. Tudi papirnice in prodajalnice kruha je premalo. Problem zase je tudi servisna služba za različne nove proizvode — domače ali iz uvoza, na kar bo prav tako treba misliti.

Vzlic 242 potrošniškim svetom, kolikor jih je na Gorenjskem, se je o delu teh organov le malo razpravljalo. — Potrošniški svetovi so tam, kjer so se za delo zavzeli, dosegli določene uspehe, vendar je čutili potrebo po organu, ki naj bi bolj sledil njihovo delo in ga usmerjal. Sveti imajo še premalo podpore in so večinoma prepuščeni samim sebi. — Morda bi kazalo — o tem sicer v razpravi na obnem zboru ni bilo govora — ustanoviti pri upravnem odboru zbornice neko komisijo, ki bi zasledovala delo potrošniških svetov in jim pomagala, podobno kot ima gostinjska zbornica komisijo za delavsko samoupravljanje v gostinstvu...

Ob koncu občnega zbora so delegati izvolili 20-članski upravni odbor in za predsednika zbornice ponovno Joška Volavška. I. A.

S seje Okrajnega ljudskega odbora

PREVEČ GRADIVA

RAZPRAVA O POROČILIH VSEH SVETOV

V petek je bila v Kranju najprej skupna seja Okrajnega ljudskega odbora, nato pa še ločeni seji obeh zborov OLO.

Seji, katero je vodil podpredsednik OLO Dušan Horjak, so prisostvovali tudi sekretar OK ZKS France Popit, ter republiški poslanec Roman Albreht.

Ko so odborniki pred tednom dni prejeli gradivo za sejo, so se prav gotovo začudili in zmajevali z glavami, češ ali bo mogoče do seje podrobno proučiti vse pripravljeno gradivo ter v razpravi o tej obširni problematiki tudi sodelovati.

In tako je tudi bilo. Na skupni seji bi morali razpravljati o poročilih vseh svetov Okrajnega ljudskega odbora, ki so za zasedanje pripravili bolj ali manj obširna poročila. Toda razprave skorajda ni bilo. — S tem v zvezi nastane vprašanje, ali je tak sistem sklicevanja sej, s tako obširnim dnevnim redom kot je razprava o poročilih vseh svetov, ustrezen in ali ne bi kazalo v prihodnje zajeti v dnevni red seje Okrajnega ljudskega odbora oziroma ali pa tudi več, toda konkretnih problemov enozna poročil posameznih svetov. — Toda to le mimogrede.

O številnih problemih, s katerimi so se ukvarjali sveti okrajnega ljudskega odbora od izvolitve do danes, bomo v našem listu še poročali.

V nadaljevanju skupne seje je nato Okrajni ljudski odbor na predlog komisije za volitve in imenovanja izpolnil in spremenil sestav posameznih svetov ter imenoval 5-članski upravni odbor okrajnega gasilskega sklada, katerega predsednik bo Metod Rožar.

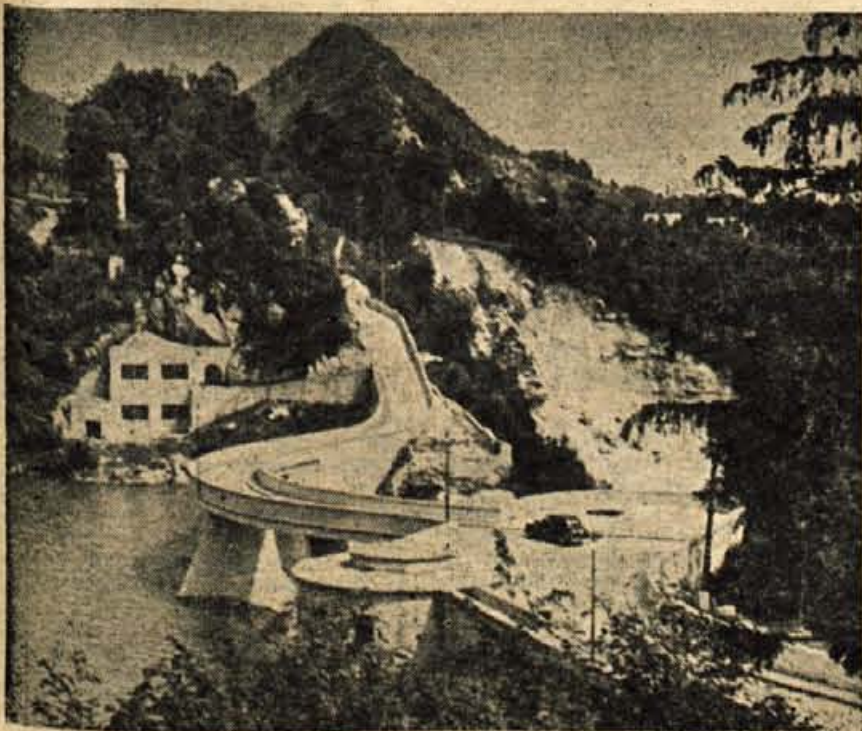
Ob koncu skupne seje je Okrajni ljudski odbor še imenoval za načelnika tajništva za narodno obrambo Janka Prezija.

LOČENI SEJI

Po skupni seji sta bili ločeni seji obeh zborov OLO. V Okrajnem zboru so ponovno izvolili dosedanjega predsednika zbora Sveta Kobala, v Zboru proizvajalcev pa Zvoneta Laburo.

Razen tega sta oba zbora razpravljala še o nekaterih tekočih gospodarskih in splošnih zadevah.

I. A.

CESTA NAD SLAPOM

VRH JEZU HIDROELEKTRARNE MOSTE VODI CESTA

naš razgovor

V radovljiški občini bosta dve šolski središči

O delu Sveta za šolstvo pri ObLO Radovljica je predsednik tovariš Ludvik Šmitek našemu sodelavcu takole povedal:

»Naše delo je v zadnjem času usmerjeno predvsem na priprave za praktično izvedbo reforme šolstva na področju radovljiške občine. Perspektivni prikaz razvoja šolske mreže nam služi kot izhodišče za reševanje mnogih nalog, ki nas čakajo še v tem letu.«

»Kakšno je to delo?«

»V šolskem letu 1957/58 se bosta v občini razvili dve šolski središči; v Radovljici za lev breg Save in v Lipnici za desni breg. V Radovljici sta predvideni dve osemletki, ki bosta zajeli tudi dijake nižje gimnazije ter otroke podružničnih šol okolišev Lesce, Begunje, Mošnje, Ljubno in Lancovo.«

»Kaj pa osemletka v Lipnici?«

»Novo zgrajena šola v Lipnici se bo postopoma razvila v popolno osemletko, ki bo združevala sedanje okoliše osnovnih šol v Kropi, Kamni gorici

in Srednji Dobravi. Predlog sveta je, da se tudi vsi nižji razredi navedenih osnovnih šol združijo v lipniški osemletki. Sedanje število otrok po statističnih rojstev v letih od 1949 do 1956 kaže, da bi n. pr. osnovna šola na Srednji Dobravi v bodočih sedmih letih imela prirastek 7 do 11 otrok letno, v Kamni gorici 6 do 13, in v Kropi 9 do 20. Vsa navedena šolska področja skupaj bi torej dala v prihodnjih letih 24 do 23 otrok letno, kar bi zmogli posamezni razredi osemletke v Lipnici. Zato je prav, da bi volivci upoštevali realne možnosti bodoče šole na Lipnici, kjer bodo imeli učenci najboljše pogoje za dober učni uspeh.«

»Kakšni so vaši načrti glede osnovne šole na Ovsiahi?«

»Pošiljanje otrok v višje razrede osemletke s področja osnovnih šol na Ovsiahi in v Ljubnem je bolj problematično, ker bodo šole v Kranju prihodnje šolske leto še bolj obremenjene kot doslej. Kljub temu upamo, da bomo tudi za učence teh šol našli ustrezno rešitev.«

TE DNI PO SVETU

△ V petek so prispeli v Rim predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko, profesor dr. Jožan Djordjević in član Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Ašer Deleon, ki so včeraj in predvčeršnjim v inštitutu Gramsci predavali o delavskem samoupravljanju v Jugoslaviji.

△ V Beograd se je vrnila jugoslovanska delegacija, ki je v Moskvi podpisala sporazum o blagovni izmenjavi med Sovjetsko zvezo in našo državo za obdobje od leta 1958 do leta 1960. Vodja delegacije Ljubo Babić je po povratku izjavil, da se bo izmenjava med FLRJ in SZ iz leta v leto večala.

△ V ožjem odboru razorožitvene komisije Združenih narodov, ki zaseda te dni v Londonu, je prišlo do pomembnega napredka: ameriški delegat Stassen je predlagal, naj bi se sporazumeli o preprostem odstotnem zmanjšanju zalog orožja in števila vojakov. Prvo leto naj bi to zmanjšanje znašalo 10%, naslednje leto pa 15% — tako da bi v dveh letih zmanjšali vojaške sile in oborožitvene izdatke za četrtino. Sovjetska delegacija je zahtevala podrobnejša pojasnila o ameriškem predlogu, ki ga je sprejela ugodno. »Vse kaže, da te izjave odpirajo vrata,« je dejal sovjetski delegat Zorin. Dan za tem pa je delegacija ZDA predlagala, naj bi od prvega marca prihodnjega leta dalje proizvajali atomsko energijo samo še v miroljubne namene. O tem predlogu sovjetska delegacija še ni povedala svojega mnenja, njen vodja Zorin pa je dejal, naj bi takoj prepovedali poizkuse z atomskim orožjem.

△ V hiši francoskega državnega sekretarja za alžirska vprašanja v Parizu je spet eksplodirala bomba. Žrtve niso bile, škoda pa je precejšnja. Voditelj alžirskega osvobodilnega gibanja Ferhat Abas je dan za tem izjavil novinarjem, da bodo alžirski komandosi prenesli vojno tudi na francosko ozemlje, če se francoske čete ne bodo umaknile iz Alžira.

△ Osemnajst vodilnih zahodnonemških atomskih fizikov je v Goettingenu podpisalo izjavo, v kateri pravijo, da nobeden izmed njih ni pripravljen kakorkoli sodelovati v proizvodnji atomskih bomb. »Nismo politiki, čutimo pa odgovornost za morebitne posledice našega znanstvenega delovanja,« pravijo med drugim nemški znanstveniki, med katerimi so atomski fiziki svetovnega slovesa. Zahodnonemški kancler Adenauer in obrambni minister Strauss sta izjavo sprejela z očitnim negodovanjem.

△ V zadnjih desetih dneh so v Sovjetski zvezi izvedli štiri poskusne eksplozije atomskih bomb.

△ V Združenih državah se je ponesrečil vojaški bombnik. Šest članov posadke je mrtvih. Na največji indijski reki Ganges pa se je nenadoma potopila manjša rečna ladja, kar je terjalo 75 smrtnih žrtev.

△ Bajce je predsednik egiptovske republike Naser predložil nov predlog za pravila plovbe po Sueškem prekopu. V Združenih narodih upajo, da bo mogoče to vprašanje v kratkem ugodno rešiti, kot tudi nekatera druga sporna vprašanja na Bliznjem Vzhodu.

△ Budimpeštansko sodišče je izreklo dve novi smrtni obsodbi zaradi nedovoljenega skrivanja orožja.

△ Neznane je napadel v vrtu njegove hiše v Buenos Airesu v Argentini Antea Pavelića in ga zadel z dvema streloma iz samokresa. Številni časopisi po svetu, zlasti francoski, zahtevajo, naj argentinske oblasti izročijo vojnega zločinca Pavelića Jugoslaviji.

LJUDJE IN DOGODKI
PREKOP JE SPET ODPRT

Pred nekaj manj kot 9 meseci je egiptovska vlada sklenila poddržaviti sueški prekop in odtlej je 166 km dolga vodna pot med Azijo in Afriko še vedno v središču svetovne pozornosti. Kmalu pa bo minilo tudi 6 mesecev, odkar se je ob njegovem severnem ustju začel oboroženi napad na Egipt in odkar so potopljene ladje blokirale prekop in ga onesposobile za plovbo.

Zdaj je sueški prekop spet odprt za plovbo vseh ladij. Posebne enote ZN pod vodstvom generala Wheelerja (med njimi so sodelovale tudi jugoslovanske ladje in strokovnjaki) so več kot mesec dni pred rokom usposobile prekop za ponovno plovbo. Ena najpomembnejših vodnih poti sveta je spet zaživel. Toda — sueški problem še vedno ni rešen.

Celotno vprašanje je obtičalo na isti ravni, kot je bilo pred trojnim napadom na Egipt konec oktobra lani. Nasilni poskus reševanja sueškega vprašanja ni uspel, položaj se je še zaostрил; ostalo je le spoznanje, da ognja ni mogoče gasiti s slamo.

Spor med zahodnoevropskimi silami, Veliko Britanijo in Francijo na eni ter Egiptom na drugi strani še vedno traja. Posredovanje ZDA tudi zdaj še ni dalo bolj otipljivih rezultatov,

ne morda zaradi nevidevnosti Egipta, pač pa zaradi nerazumljivo trmastega stališča obeh zahodnoevropskih prestolnic. V Londonu in Parizu se nenehno sklicujejo na šest načel, ki jih je Varnostni svet soglasno sprejel 13. oktobra lani. Ta načela, da si lahko osvežimo spomin, predvidevajo naslednje:

1. Svobodna plovba skozi prekop
2. Poštevanje egiptovske suverenosti
3. Upravljanje prekopa mora biti ločeno od politike katerekoli države
4. Plačevanje pristojbin je treba urediti sporazumno med Egiptom in uporabniki
5. Primeren delež dohodkov bi bilo treba uporabiti za modernizacijo prekopa
6. Morebitne spore naj bi reševalo arbitražno sodišče, stari družbi pa naj bi dali odškodnino.

Na vse te predloge je tedaj pristal tudi Egipt in se jim tudi zdaj še ni izneveril. V posebni spomenici je Egipt pretekli mesec izjavil, da bo jamčil za svobodno plovbo v duhu carigradske konvencije iz l. 1888, da bo pobiral vse pristojbine za plovbo in da bo četrtino tako dobljenega zneska uporabljal za vzdrževanje in modernizacijo plovbe

skozi prekop. Ta spomenica ni nikjer v nasprotju s šestimi načeli Varnostnega sveta in pomeni, kot je to dejal generalni sekretar OZN Hammarskjöld, »razumen egiptovski projekt za rešitev vprašanja plovbe po prekopu.«

Zahodnoevropski vladi v Parizu in Londonu pa drugače tolmačita omenjenih šest načel, skušata še vedno uveljaviti pravice stare sueške družbe, pobirati v njenem imenu pristojbine za plovbo in vzpostaviti mednarodno nadzorstvo nad prekopom. Njihov glavni argument je ta, da s tem želijo zajamčiti svobodno plovbo skozi prekop.

Toda mar ni Egipt od nacionalizacije naprej nenehno jamčil za svobodno plovbo po prekopu? Mar ni na dan tik pred napadom na egiptovsko republiko plulo skozi prekop rekordno število ladij? Ali ni Egipt tisti, ki tudi danes svečano obljublja svobodno plovbo skozi prekop?

Če je kdo zaviral svobodno prehod skozi Suez, potem so bile to zahodnoevropske velesile. Spletke, grožnje, umik tujih pilotov in končno napad na Egipt in blokiranje sueškega prekopa — to je bilo delo tistih, ki si hočejo lastiti vlogo zaščitnika svobodne plovbe. Kljub njihovi rušilni dejavnosti je danes pre-

kop spet odprt, Egipt pa vzle grenkim izkušnjam spet ponuja odprto roko vsem. Kairska vlada je te dni znova sprožila predlog, da bi se sestali uporabniki prekopa in Egipt na nevtralnem kraju, recimo v Ženevi in skupno poskušali najti zdravilo za sueške bolečine.

Na ta razumen predlog pa zlasti v Parizu poskušajo odgovoriti tako, da bi spet vsa sueško zadevo obesili na veliki zvon in jo znova načeli v Varnostnem svetu. V ozadju te zahteve se ne skrivajo želje po miroljubni rešitvi sueškega spora, marveč si skuša pariška vlada ustvariti »urađen« izgovor in javni teren za bojko prekopa. Toda v teh namenih si niso vse zahodne sile enotne. Medtem ko se ZDA upirajo bojkotu, nima Anglija med obema stališčema. Pariška politika »čvrste roke« doslej ni rodila uspeha in zato nima preveč pristašev drugod. Vse bolj prevladuje prepričanje, da bo treba ubrati pot resnično konstruktivnega sporazumevanja, če bodo hoteli priiti iz sueške slepe ulice, ki so si je sami zagradili. Bilo bi za vse prav, če bi se na Zahodu čimprej spametovali in se zavedli, da je tudi najslabša sprava boljša od najboljše pravde.

MARTIN TOMAZIČ

v nedeljo smo zabeležili

ZELEZNIČARJI PRAZNUJEJO

Zelezničarji na Jesenicah so imeli v počastitev svojega praznika — 15. aprila — vrsto prireditvev in proslav. Precej je bilo kulturnih in športnih prireditvev. — Poklonili so se tudi spominu padlega borca-zelezničarja Ivana Krivca. Na njegovem grobu v Kranjski gori se je zbralo v petek okoli 100 zelezničarjev, ki so počastili hkrati tudi spomin vseh, v NOB padlih zelezničarjev.

V soboto zvečer pa je bila na Jesenicah slavnostna akademija, s katero so zaključili celoletensko praznovanje praznika zelezničarjev.

LETNA KONFERENCA SVETA

SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV JESENISKE OBČINE JESENICE, 14. aprila. — Današnji konferenci Sveta Svobode in prosvetnih društev jeseniške občine je prisostvoval razen 75 delegatov tudi predsednik okrajnega Sveta Svobode Ivo Ščavničar.

Iz poročila predsednika — Franceta Zvana — je bilo razvidno, da je dosegla prosvetna dejavnost v jeseniški občini velik napredek. Na konferenci so govorili o kritičnem stanju kulturnih domov in o materialnih vprašanjih društev. Sprejeli so vrsto sklepov. Eno najpomembnejših je, da bo odslej Ljudska univerza samostojna prosvetna

ustanova, ki bo širila prosvetno dejavnost v vseh krajih jeseniške občine.

Tokrat so tudi podelili prvi Čufarjeve nagrade, ki bodo od letos tradicionalne. Prejeli so jih: France Treven, Alojz Plantau, Nande Hojak.

VLOM NA PRIMSKOVEM

V noči od sobote na nedeljo je neznanec vlomil v stanovanje Lj. Zaplotnikove s Primskovega in iz omarice odnesel 8000 dinarjev gotovine. Tati so že prišli in se bo zagovarjal pred sodiščem.

POGORELA JE DRVARNICA

Ponoči od sobote na nedeljo je pogorela drvarnica v Hrašah št. 2 pri Preddivoru. Požar je zanečela A. A., ki je nesla zvečer v drvarnico pepel, v katerem je bila še žerjavica. Požar so pogasil tekajo. — Škoda še ni ocenjena.

165 TEKMOVALCEV NA PRIMSKOVEM

Kranj, 14. aprila. — Dopoldne je bilo na Primskovem veliko meddružinsko tekmovaljevo puško. Na tekmovalju je nastopilo 165 tekmovalcev iz 19 strelskih druščin. Nastopili so člani, članice in mladinci. Tekmovalce so petlantske družine. REZULTATI: člani: 1. Visoko 612, 2. Primskovo 610, 3. Predos-

lje 599; članice: 1. Predoslje 527, 2. Tiskanina 497, 3. Primskovo 488; mladinci: 1. Tiskanina 505, 2. Visoko 557, 3. Preddivor 554; POSAMEZNIKI: Člani: Viško Lapažna — Čirče, članice: Grozdana Drakster, Predoslje (122), mladinci: Janez Cencelj, Tiskanina (131).

MLADOST B : TRŽIČ B

3:1 (0:1) Kranj, 14. aprila. — Danes je v tekmi gorenjske nogometne podzveze B moštvo »Mladost« premagalo ustrezno moštvo iz Tržiča. Mladost je zaigrala v drugem polčasu odločneje in tako spremenila skoraj izgubljeno srečanje v zmago.

naša kronika

PREDLAGALI SO KANDIDATE ZA NOV DELAVSKI SVET

V tovarni »Plamen« v Kropi je bil pretekli torek množični sindikalni sestanek. Člani so razpravljali o delu samoupravnih organov v preteklem letu, o tarifni politiki in volitvah v novi delavski svet. Upravni odbor sindikalne podružnice je za delavski svet predlagal 36 kandidatov. Število so povečali še s šestimi dodatnimi predlogi.

JOZETU FINKU SO ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO

Križe, 14. aprila. Danes dopoldne so v Križah odkrili spominsko ploščo Jožetu Finku, prvemu partizanu iz tega kraja. S tem se je organizacija Zveze borcev oddolžila požrtvovalnemu borcu za delavske pravice in svobodo našega ljudstva. Jože Fink je bil rojen 19. aprila 1916. V predaprilski Jugoslaviji se je odločno zavzemal za delavske pravice. Sodeloval je pri številnih demonstracijah, vsled česar so ga v letih od 1937 do 1941 stalno preganjali. Bil je večkrat aretiran in tudi precej časa zaprt. 1941. leta se je umaknil v ilegalo in kot prvi partizan iz Križev pripravil organizacijo upora v trziški okolici. 16. aprila 1942. leta je padel v boju z okupatorji na Letenah pri Goričah.

SAMO ENOSTRANSKO

Debata na četrtkovi okrajni konferenci sindikalnega aktiva je pokazala, da se v gorenjskih podjetjih zelo živahno pripravljajo na volitve in kongres delavskih svetov. Večina delavskih svetov je že razpisala volitve. Vendar pa v razpravah o problemih samoupravljanja za zdaj še prevladujejo le kritične ugotovitve, kje stvari še ne gredo dobro, premda pa je še iskanja, odkrivanja rešitev kompliciranih ekonomskih vprašanj. Razen tega se razpravljanje o problematiki omejuje le na krog aktiva, med-

V splošnem nestalno s pogoštimi ohladitvami in kratkotrajnimi padavinami, ob razjasnitvah slana. Vreme se bo izboljšalo oz. razjasnilo predvsem v sredi tedna. Padavine pa pričakujemo v drugi polovici tedna.

tem ko so delavci premalo pritegnjeni vanj.

Te konference se je udeležil tudi tajnik Republiškega sveta sindikatov Roman Albrecht.

POSVET PREDSEDNIKOV KMETIJSKIH ZADRUG KLANJSKE OBČINE

V četrtek je bilo na občinskem odboru SZDL v Kranju posvetovanje predsednikov kmetijskih zadrug s področja občine. Razpravljali so o ugotovitvah in sklepih minulih občnih zborov zadrug v kranjski komuni.

OBETA SE ZANIMIVO PREDAVANJE

V okviru razstave male plastike kiparja Draga Tršarja bo priredilo muzejsko društvo Kranj v četrtek, 18. aprila ob 19. uri v razstavnem prostoru Mestnega muzeja predavanje o »Razvoju moderne glasbe«. Predaval bo prof. Janko Pribošič. Predavanje bodo spremljali reproducirani glasbeni primori.

SAMOMOR ZARADI DUŠEVNE BOLEZNI

Preteklo sredo dopoldne je napravila samomor Jožefa Jekovec z Jesenic. Z vravico za likalniki se je obesil v spalnici. Po izjavi zdravnika je vzrok samomora težja duševna bolezen, za katero se je Jekovec zdravila že dalj časa. Zapustila je moža in pet otrok.

V PD — KRANJSKA GORA PREMALO MLADINE

Na občnem zboru Planinskega društva v Kranjski gori, ki je bil preteklo nedeljo, so ugotovili, da upravnemu odboru ni uspelo vključiti v društvo mladine, čeprav je bilo o tem govorila že na lanskem občnem zboru. Udeleženci so sprejeli več koristnih sklepov.

14. PREJ JE BIL DOBER TOVARIŠ

P
O
N
E
D
E
L
J
E
K

Igralska družina prosvetnega društva je povabila Marka k sodelovanju. Na moč vabljivo je bilo to, pa vendar je imel Marko pomisleke. Izgovarjal se je: »Kaj neki bom pri vas počel? Igralec nisem, še manj režiser — le v napoto bi vam bil...«

»Pusti prazno besedičenje, Marko, saj še poskusil nisi. Pridi — boš videl — ugajalo ti bo pri nas,« so ga vabili iz igralske družine.

Marko se je na splošno vdal — postal je član prosvetnega društva.

Ze ob prvem srečanju z odrom in delom dramske sekcije je Marko dognal, da vse skupaj le ni tako zamotano. Pomagal je zdaj tu zdaj tam, in ni štedil ne s časom ne z naporom. Bil je zadovoljen, kajti našel je svet, ki ga je podzavestno slutil. In kar mu je še posebno godilo: vsi od prvega do zadnjega so ga vzljubili.

Nekaj mesecev pozneje mu je režiser dodelil prvo manjšo vlogo. Nič posebnega ni bilo v tem, toda Marko je bil zadovoljen, in uspešno je opravil svojo nalogo. — Poslej je Markov ugled nenehno rasel in kmalu je veljal za najuspešnejšega igralca dramske sekcije. Nastopal je le še v glavnih vlogah.

Nekega večera — bilo je po uspeli predstavi — ga je režiser potrpeljal po rami:

»No, Marko, kaj praviš k nocojšnjemu uspehu? Čestitam ti!«

Marko se je nasmehnil in z odbijajočo malomarnostjo stisnil režiserjevo roko. Prisotni so se začudeno spogledali. Z Markom ni bilo nekaj v redu. — Pa ne da bi postal domišljjav?

Morda pa; kajti tudi točno prihajanje na vaje je postalo Marku tuje in zoprno.

Bilo je tokrat, ko je igralska družina pripravljala novo uprizoritev. Tudi tokrat je Marko igral glavno vlogo.

Vaja je bila napovedana za osmo uro zvečer. Vsi so bili zbrani, le Marka ni bilo od nikoder. Minilo je 15 minut, preteklo je pol ure in čakajoče e je počakal vse večji in večji nemir. Kje vendar hodi Marko? Sicer so bili vajeni, da je zamujal, toda danes... In vrh vsega — čez tri dni bo premiera...

Prav ko je hotel režiser ponoviti nekaj šibkejših prizorov, je Marko stopil na oder.

»Vraga,« se je bedasto nasmehnil, »kaj niste še začeli?«

»Kako naj začnemo brez tebe?« je planil režiser.

»Kje pa hodiš tako dolgo?«

»Prosim, da govoriš z mano tako, kot se spodobi!«

»Menda velja isto zate, kot za vse ostale — disciplina,« je ostro nadaljeval režiser. »Naj mar zavoljo malomarnosti enega samega človeka čaka deset ljudi?«

»Hvala za nauke in lahko noč!« Marko se je zasukal na peti, pogledal zviška po prisotnih in odšel.

Deset parov oči se je uprilo v režiserja in v vseh je bilo zapisano isto: še trije dnevi so do premiere!

Režiser je planil za Markom in se mu oprostil. Marko se je vrnil na oder in premiera je bila rešena. Vsi pa so vedeli: ta večer je igralska sekcija izgubila igralca in kar je še bolj žalostno — nekoč dobrega tovariša.

Sa-Sa

gorenjski obveščevalci

MALI OGLASI

Prodaj violino 3/4 brezhibno. Rekar, Hrastje, pošta Senčur.

Prodaj dobro redovniško kravo, mlaticnico in sadni mlin. — Poljšica 4, Podnart.

Prodaj dober šivalni stroj (entlarico). Plačljivo lahko s čedom. Naslov v upravi lista.

Prodaj italijansko dirkalno kolo znamke »Marcor« — Jošt, Strahinj, Naklo.

Iščem gosp. pomočnico. Nastop takoj. Plačam dobro. Naslov v oglašnem oddelku.

Proglasim blok št. 33165 izdane v Komisiji za trgovino Kranj dne 23. II. 1957 za neveljavnega.

Zamenjam stanovanje v Mariboru, obstoječe iz kuhinje, sobe in kabineta z souporabo kopalnice za stanovanje v Kranju. Pogoji za zamenjavo so: ravno tako odgovarjajoče stanovanje v Kranju. Ponudbe oddati na ogl. odd. pod »Kranj«.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža in očeta

VILJA ERZENA

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so sočustvovali z nami, mu darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Prav posebna hvala tovarni »Sava« in dobrih sosedom, ki so mi v težkih urah, tako požrtvovalno pomagali. Zahljuča žena z otroki.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili našo drago mamo, staro mamo in teto DOBRIN MARIJO roj. ŠTEFE k zadnjemu počitku, prisrčna hvala. Lepa hvala dr. Cofu za zdravniško pomoč, vsem sosedom, ki so nam ob težkem času stali ob strani in darovali venca. Nadalje se zahvaljujemo organizaciji ZVVI Kranj, organizaciji SZDL Kranj za venco ter Tržičanom za obisk.

Zahljučo družine Purgar, Meglič in Dobrin.
Kranj, 12. aprila 1957.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRANJ
15. aprila, amer. barvni film »UJETNIK DVORCA ZENDE«, ob 16., 18. in 20. uri.
Od 16. do 18. aprila premiera mehiškega filma »POSLEDNJA ZELJA«, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »SVOBODA« STRAZIŠČE
17. aprila, ameriški barv. film »CLOVEK S PUSKO«, ob 18. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE
15. aprila, jug. film »TRI ZGODBE«, ob 18. in 20. uri.
Od 16. do 18. aprila, češki film »VEST«, ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVZ« JESENICE
16. aprila ital. film »DEKLE IZ SAN FREDIANA«, ob 18. in 20. uri.

KINO »ZIROVNICA«
17. aprila, ital. film »DEKLE IZ SAN FREDIANA«.

KINO RADOVLJICA
16. in 17. aprila, amer. film »MALI BEGUNEČ«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.

KINO BLED
15. aprila, amer. barv. kavbojski film »DOLINA MASČEVA-NJA«.
Od 16. do 18. aprila, jugoslovanski kriminalni film »SLEPI TIR«.

GLEDALISČE

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Torek 16. aprila ob 16. uri red D in izven: William Inge: »AVTOBUSNA POSTAJA«.
Četrtek 18. aprila ob 16. uri red C in izven: William Inge: »AVTOBUSNA POSTAJA«.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU
Deževno vreme je v petek privleklo na trg precej manj prodajalcev in kupcev kot v pre-

teklih tržnih dnevih. Branjevke so se stiskale pod dežniki, naprodaj pa so prinesle le manjše količine zelenjave in drugih živil. Gospodinjje so največ kupovale solato v glavcih, ki so jo Primorke prodajale po 60 din kg. Jajc tokrat na stojnicah ni bilo veliko opaziti, kar se je poznalo tudi na ceni, saj je le-ta poskočila že na 16 dinarjev. Ostale cene: kisló kólo 50 din kg, kisló repa 25 din kg, špinaca 20 in 25 din merica, motovilec 25 din merica, peteršilj 10 din za liter, česen 12 din glavica, fižol 60 din liter, čebula 100 din kg. Jabolk tokrat ni bilo naprodaj.

V KAMNIKU

V soboto je bilo na živilskem trgu v Kamniku zelo živahno vrvenje. Trg je bil z vsem dobro založen. Posebno veliko je bilo jajc, spóčetka kar od kraja po 15 din, kasneje pa po 14, vendar jih je mnogo ostalo neprodanih. Jabolka je bilo dovolj po 40 in 45 dinarjev kg, vendar niso bila posebno lepa. Orehi so bili po 70 din liter. Zabeležili smo še naslednje cene: špinaca 120 din kg, berivka 20 din merica, rdeča pesa 40 din kg, kisló zelje 60 din kg, kisló repa 30 din kg, krompir 14 din kg. — Mnogo je bilo sadik solate in kolerabic, mačeh, marjetic in drugega cvetja, predvsem pa semenja. Seme črne detelje so prodajali po 380 din liter. V trgovinah so imeli dovolj solate v debelih glavcih po 52 dinarjev kg. V mesnicah se je cena svežemu svinjskemu mesu dvignila na 340 din za kg. Zadnji sejem je bil menda najbolj obiskan v zadnjih letih. Na prodaj je bilo nad 200 pujskov za rejo. Kljub visokim cenam je bila kupčija živahna. Par osem tednov starih prašičkov so prodajali po 11.000 din. Kupcev je bilo mnogo tudi iz oddaljenih krajev. Na sejmu je bilo tudi okrog 50 glav goveje živine in 70 glav drobnice.

OBJAVE

Avtopromet Kranj obvešča: Odhodi avtobusov iz Kranja v Ljubljano: ob delavnikih: 6.40, 9.00, 10.00 in 18.30 ob nedeljah: 6.40, 11.10 in 18.30 Odhodi avtobusov iz Ljubljane v Kranj: ob delavnikih: 7.40, 10.30, 11.20 in 19.20 ob nedeljah: 10.30, 12.20 in 19.30 Iz Ljubljane direktna povezava za Golnik: ob delavnikih: 11.20 in 19.30 ob nedeljah: 10.30, 12.20 in 19.30

Gorenjska smučarska podzveza Kranj priredi v nedeljo dne 21. aprila t. l. tradicionalni »TRIGLAVSKI SMUK« pod Krmo. Staničeva koča in koča v Sp. Krmi bosta oskrbovani od petka dalje do nedelje izključno samo za tekmovalce in funkcionarje. — Prevoz tekmovalcev iz Mojstrane v Krmo in nazaj je zagotovljen s kamioni brezplačno. — Vabimo vse smučarje, da se tega spomladanskega smuka v čimvečjem številu udeležijo.

Ker obstoja zanimanje združnikov in stvarna potreba na terenu, prireja Kmetijska poslovna proizvodjalna zveza v Radovljici sejem plemenske živine dne 24. aprila (sreda) ob 8. uri na sejmišču v Lescah, ž. p. Lesce-Bled. Na sejmu bodo na prodaj krave in telice gorenjske cikaste pasme in druga plemenska živina, voli, konji in ovce (ovni) — Rodovniške krave in telice, ki so pod kontrolo, naj za sejem prijavijo proizvajalci do 20. 4. zaradi vpisa v sejemski katalog na naslov: Kmetijska postaja, Lesce. Ostala živina bo v prodaji brez seznama in ocenjevanja. Vabljeni kupci iz vse Gorenjske in Primorske.

Istočasno obveščamo interese in reje, da bosta v jeseni še dva sejma za plemensko živino in sicer v Lescah na sejmišču, vedno ob 8. uri zjutraj; v nedeljo dne 29. septembra in v ponedeljek dne 21. oktobra. Ti trije sejmi ostanejo za naprej stalni letni sejmi za plemensko cikasto živino zgornjega gorenjskega predela. Kmetijska poslovna proizvodjalna zveza — Radovljica.

§§ S SODIŠČA

KAR Z NOZEM

F. V. iz Kokrice je 25. maja lani izžival pred Kulturnim domom v Struževem. V pretepu je zgrabil za žepni nož in poškodoval M. A. V kazenskem postopku se je skliceval, da se je le branil, vendar je sodišče ugotovilo, da je začel pretep sam. Tudi če bi se le branil, mu ne bi bilo treba uporabljati noža. Sodišče ga je obsodilo na 14 dni zapora.

POSVET MLADIH ČLANOV UPRAVNIH ODBOROV KMETIJSKIH ZADRUG

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sklenili so, da bo letos v kranjskem okraju že 30 kmetijsko-gospodarskih šol in 15 tečajev s strnjanim poukom. Delo mladih zadržnikov se bo sedaj osredotočilo pri Kmetijsko-poslovnih proizvodjalnih zvezah in ne več pri Okrajni zadržni zvezi. — Govorili so tudi o sprejemu mladih zadržnikov v Zvezo komunistov. Temu problemu bodo posvetili precej skrbi, saj v občini Cerklje med vsemi mladinskimi aktivisti ni niti enega mladega komunistu.

M. R.

NEZNANI ZLIKOVCI SO VLOMILI V KOČO NA KRIŠKI GORI

Planinska koča na Kriški gori je bila v zimskih mesecih zaprta. Ko je pred nedavnim prišel na Kriško goro oskrbnik postojanke z nekaterimi planinci, so ti začudeno ugotovili, da so neznani vlomili v kočo. Najprej so se zadrževali v drvarnici, kjer so kurili ogenj, nakar so vlomili v notranjost koče. Pobrli so nekaj inventarja in izgubili neznanokam.

Pred dnevi je kočo obiskala družina dveh mlajših fantov in ženske s 3-letnim otrokom. Pričeli so popivati in pridružilo se jim je še nekaj mladeničev. Medtem je prišlo do prepira in eden od prej omenjenih fantov je potegnil za nož in ga nameril na drugega. Ženska je hotela to preprečiti in tako dobila težji urez v roko. Mirni izletniki in planinci so se nad takim vedenjem zgražali in si razgrajčev v planinah prav nič ne želijo. Gorske straže naj bi take zlikovce prijavile pristojnim organom LM, da bi prejeli za nekulturno vedenje v planinskih postojankah primerno kazen.

Cr.

POMLADANSKI KROS V KRANJU

V sredo 17. aprila bo prva večja atletska prireditve v Kranju v letošnji sezoni. Novoustanovljeni AK Triglav bo priredil pomladanski kros, katerega start bo ob 16.30 uri pred kopališčem PK Triglav. Moške in ženske ekipe bodo tekmovala za prehodna pokala. Člani bodo morali preteči 2000 m dolgo progo, dočim se bodo mladinci pomerili na 1600 m dolgi prog. Proga za članice meri 1600 m, za mladinke pa 800 m.

Ker je to odprto prvenstvo Kranja v pomladanskem krosu in ker so bila vabljeni vsa društva Partizan, vsi športni klubi in društva, šole in sindikalne podružnice, pričakujemo velike udeležbe tekmovalcev.

D. O.

Zadnji športni rezultati

ZVEZNA NOGOMETNA LIGA
Dinamo : Budućnost 2:1 (2:1)
Sarajevo : Zagreb 2:1
Crvena zvezda : BSK 2:0
Lokomotiva : Hajduk 1:0
Radnički : Velež 3:2
Vardar : Partizan 1:1
Spartak : Vojvodina 1:2

I. CONSKA LIGA

Jadran : Ljubljana 1:0
Uljanik : Turbina 0:6
Metalac : Reka 1:0
Šibenik : Odred 2:0
Split : Grafičar 9:0
Tekstilac : Trešnjevka 1:1

LJUBLJANSKO - PRIMORSKA LIGA
Slovan : Izola 1:0
Nova gorica : Grafičar 3:0

LETNA SKUPŠČINA ALC V LESCAH

VELIKO OPRAVLJENEGA DELA

LESCE, 14. aprila. — Danes je bila v Lescah redna letna skupščina Alpskega letalskega centra Lesce.

Poročilo o delu centra je podal dosežani predsednik UO Mirko Zlatnar. Delegati so izvolili novi, 25-članski upravni odbor, katerega predsednik je postal Pavel Tolar.

Z današnjim obnim zborom zaključujemo četrto leto svojega obstoja, je dejal uvodoma Mirko Zlatnar.

Prav gotovo je v tem času opaziti lep napredek, čeprav z uspehi ne moremo biti zadovoljni. ALC si je prizadeval vzgojiti čimveč jadrancev, padalcev in motornih pilotov. Letalsko šolo je lani končalo 97 učencev — 19 manj kot pa so predvidevali. Vseh poletov pa je bilo lani 3860 — 798 več kot pa je bilo v načrtu, medtem ko je bilo

skokov padalcev 282 ali 18 manj od planiranih.

Doseženi uspehi so predvsem plod večje discipline in bolj organiziranega šolanja. Največja težava šole je bila v tem, ker ni bilo mogoče doseči, da bi trajal pouk skozi vse leto. Še težavnije pa je z nadaljevalnim šolanjem, ker pri ALC še ni niti tečajev za izpopolnjevanje osnovnega znanja.

Pri športnem letenju bi bilo potrebno izpopolniti delo tako, da bi bilo trenajzno letenje povezano tudi s pogostejšimi medklubskimi tekmovanji.

Da bi izboljšali gospodarsko dejavnost pri ALC, ki lani ni bila najboljša, se je odbor že jeseni začel pripravljati, tako da bo letališče res služilo turističnemu in gospodarskemu namenu.

Lj.

TELOVADBA

PRVENSTVO OKRAJNE ZVEZE »PARTIZAN« ZA GORENJSKO

Kranj, 14. aprila. — Danes so se zbrali v Kranju najboljši telovadci in telovadke Gorenjske. Največ jih je imel »Partizane« Kranj (17), Škofja Loka (10) in Jesenice (9).

REZULTATI: I. razred mladinke — vrste: 1. Strazišče 226 točk, 2. Škofja Loka 205,4 točke. Posameznice: 1. Marija Dagarin (Sk. L.) 59,9, 2. Mariča Bernik (Str.) 58,7 — 3. Andreja Štrbenik (Str.) 57,4.

I. razred mladinec — vrste: 1. Škofja Loka 303,4 točk. — Posamezniki: 1. Anton Pogačnik (Sk. Loka) 88,1 — 2. Mišo Klemenčič (Sk. L.) 82,5 — 3. Vlado Trampuž (J) 83,2.

II. razred mladinke — vrste: 1. Jesenice 222,4 točke — 2. Javornik 179,9. — Posameznice: 1. Vera Kodrič (Jav.) 45,8 — 2. Marija Koren (J) 43,4 — 3. Stanka Dečman (J) 42,1.

II. razred članice — vrste: 1. Kranj 215,3. — Posameznice: 1. Vika Buda (K) 44 — 2. Sonja Kosamč (K) 44 — 3. Slavka Kotar (K) 42,8.

II. razred člani — vrste: 1. Kranj 303,2 — Posamezniki: 1. Avgust Perne 71,6 — 2. Mirko Rant 64,2 — 3. Stanko Siligoj 57,5.

Na tekmovanju nista nastopili Vukičeva in Bevcova, ker sta na treningu v Ljubljani.

O.

ALI BO STRELSKA DRUŽINA V GORENJI VASI PRENEHALA Z DELOM

SD »Tabor« Gorenja vas je bila do nedavnega zelo razgibana športna organizacija v tamkajšnji občini. Letos pa že ves čas le životari, ker ji primanjkuje finančnih sredstev. Občinski ljudski odbor ji je nakazal le 10.000 din subvencij, kar je odločno premalo. Prav bi bilo, da se strelski družini zagotovijo finančna sredstva, da bo lahko krila vsaj najnujnejše izdatke in da bo lahko spet zaživela kakor je nekoč.

Cr.

JEZERSKI SMUČARJI

so preteklo nedeljo z veslalomom zaključili svoje krajevno prvenstvo v alpski kombinaciji. Naslov krajevnega prvaka pri članih je osvojil Frantar S. z 299 točkami pred Dolinskom z 298 točkami. Pri mladincih Janez Košir 297,6 točk pred Petrom Koširjem z 283,3 točke. Pri pionirjih pa Franci Štirn z 278 točk pred Leonom Šiberle z 277 točkami. Vse tekme so bile pod stenski Kočne, kjer je še krasn smuka in bo 1. maja tu tekmovanje vseh gorenjskih pionirjev v slalomu za prehodni pokal GSP.

A. K.

NOGOMET

Zmaga Tržičanov na tujem

BRANIK : TRŽIČ 1:3 (0:0)

Solkan, 14. aprila. — Pred 250 gledalci je danes moštvo Tržičanov premagalo zadnjega na lestevici na njegovem terenu, prepričljivo in zaslužno.

Tekma je bila v prvem polčasu enakovredna in kazalo je, da se bo končala neodločeno. Toda v drugem polčasu je Tržič nastopil v nekoliko spremenjeni postavi, kar je ugodno vplivalo na izid.

Mrežo domačinov je »načel« Peternelj v 79. minuti. Takoj zatem je isti igralec povisal rezultat na 2:0. Neopoznum v obrambni gostov je izkoristil srednji napadalec domačih in dosegel edini gol. Po tem голу je postala igra surova, tako da je sodnik Janežič izključil igralca domačih, v korist gostov pa dosodil enajstmetrovko, ki jo je realiziral Eler.

Pri Tržičanah so se najbolj odrezali Eler, Puškarevič, Slepčević in Peternelj.

A. S.

»PARTIZAN« NAKLO : »PARTIZAN« DUPLJE (pionirji) 3:1 (1:1)

BOHINJ : BLED 4:2 (0:2)

MOSTVO NK »TRŽIČ«, KI SE V LJUBLJANSKO-PRIMORSKI LIGI KAR DOBRO DRŽI

11. REDNI LETNI OBČNI ZBOR PLANINSKEGA DRUŠTVA KRANJ

Planinski dom na Kravcu bodo razširili

V sredo zvečer je imelo Planinsko društvo Kranj v zgornji dvorani Sindikalnega doma svoj 11. redni letni občni zbor, ki so se ga udeležili številni člani, zastopniki organizacij in društev. Društvena dejavnost je bila v preteklem letu dočaj razgibana. Delo društva se je odvijalo po komisijah. Skupno šteje društvo 1465 članov, njih število pa se je od prejšnjega leta povečalo za 171 članov. V celotnem poslovanju je društvo ustvarilo 158.000 din čistega dobička, ki so ga namenili investicijam. Pretežni del razprave se je nanašal na planinske postojanke. Med drugim so sklenili, da bodo po močnosti še letos dokončali pričetno gradnjo planinske postojanke na Kališču pod Storžičem, na Kravcu pa bodo pla-

ninski dom povečali tako, da bo jedilnica lahko sprejela tudi do 150 oseb takoj, ko bo začela obratovati železnica, predvidoma v oktobru letos. Mnogo so govorili tudi o šolski in poškolski mladini in sprejeti ustrezne sklepe, s čemer bodo to mladino pripravili do tega, da bo vzljubila planine in naravo. Nadalje so govorili še o alpinističnem odseku, gorski reševalni službi, propagandnem, gospodarskem, gradbenem, mladinskem, markacijskem, jamarskem in smučarsko — sankajskem odseku. Po ustreznih sklepih za bodoče delo društva so izvolili novo 15-člansko upravno in 3-člansko nadzorno vodstvo. Za predsednika so ponovno izvolili Franja Klojčnika, ki že 11 let vzorno in vestno vodi društvo.

Cr.

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

30
VIGENCI ROMAN

Medved in otroci so izginili v spodnjem koncu trga in Ana je videla znane berače, ki so z nahrbtniki in košarami odhajali iz trga. Razkropili so se v vse smeri, proti Jamniku, na Lajše in tja do Gražgoš, drugi so zavijali po stezi proti Češnjici, Poljšici in celo na podbreško stran. Za njimi je sam zase krevsal Sonc. Ana se je morala nasmehnuti, ko je videla, da si je oprtal verigo, ki je prav gotovo ni nameraval prodati. Že leta in leta ga je videvala z verigo čez rame odhajati iz trga, veriga je bila vedno ista, ker je nikoli ni prodal. Gospodarji, ki jim jo je ponujal in zatrjeval, da je zvarjena po cigansko in tako trdna, da je sam pekljenk ne pretрга, so se mu smejali, saj so vedeli, da jo ponuja zavoljo lepšega, gospodinje pa so mu dajale moke in kaše, ob klanju pa tudi svinjski rep ali parklje. No, končno mu ni zameriti, saj berači za vnuke.

Urša se je vrnila in Ana jo je oštela, kje je hodila tako dolgo.

„Starega Kiba je podsul snežni plaz, gledala sem, kako so ga izkopavali,“ je povedala dekla.

„Ali je živ?“

„Živ, živ, pijanec ne pride h kraju! Pijan se je motovillil pod kapom in ga je podsulo. Ko bi ga ne bili otroci opazili, bi bilo po njem. No, zdaj mu je že dobro, v hiši sedi in drgnejo ga z žganjem.“ Urša je zložila na mizo prinešene dišave in medtem, ko je Ana pripravljala moko za bobo, je dekla hitela pripovedovati, kakor bi vrtil mlinsko kolo:

„Saj pravim, od vseh strani grme plazovi! Tak jug je pritisnil, da ga čutim po vseh udih. Čevlje imam vse premočene! Ljudem pa ni mar mokrote, vsi so na cesti. In kar trojno maškerado pripravljajo, pomisli! To se jim še dobrj godi, da se jim ljubi uganjati tako!“

„Trojno?“ se je začudila Ana in nasipala moke v skledo.

„Trojno,“ je prikimala Urša. „Purgarski se oblačijo pri Heteriju, vsi imajo nove obleke in kupljene maske za obraz, da jih ne bo nihče spoznal. Kovaških se kar tare pri Perkarju, pri Kibu pa je beraška maškerada. Saj vem, do polnoči ne bo miru pred njimi!“

„Naj se veselijo,“ je menila Ana.

„Naj se, jaz jim ne zavidam. Samo ponoči naj nikar ne razsajajo. Boš videla, da ne bo minilo brez boja. Že zdaj so vsi pijani in se pogovarjajo kako bodo posvetili Kamnogoričanom, če se prikažejo v Kropi.“ Urša je tekala po kuhinji sem in tja, pogledala na dvorišče in nejevoljno rekla: „Dominik bi pa tudi lahko pustil delo! Vse kovačnice stoje, samo on si ne privoščiti miru! Poglej ga, tiste svoje žeblje naklada v zaboje, kakor bi se mu ne vem kako mudilo!“

„Saj se mu,“ je rekla Ana in hitela stepati testo. Moka se ji je oprjemala rok in predpasnika, pramen las ji je ušel izpod rute in ji neprestano poplesaval pred očmi, pa si ga ni mogla popraviti. „Saj se mu mudi,“ je ponovila. „Robo mora odposlati v Podbrdo, sinoči je povedal.“

„Ali je res dal delavcem po goldinar za pijačo?“ je previdno vprašala dekla.

„Ne vem. Sicer pa — kaj se bomo mi vtikali v njegove reči?“ je nejevoljno rekla Ana.

„Eh, kdo se vtika,“ je užaljeno zamomljala Urša. „Mar mi je Dominik! Samo toliko povem, da ga ljudje nič kaj ne hvalijo, čeprav daje delavcem za pijačo.“

William Laurence:

VIDEL SEM PASTI VODIKOVO BOMBO

William Laurence, doktor naravnih ved in strokovnjak za atomske zadeve pri listu New York Times je med najbolj znanimi znanstvenimi pisatelji Amerike. Njegovi članki o razvoju atomske bombe so avtorju pridelali Pulitzerjevo nagrado.

Tisti ponedeljek, 21. maja 1956, nekako eno uro pred sončnim vzhodom, sem stal na poveljniškem mostu ameriške ladje Mount Mc Kinley in opazoval polzkusno eksplozijo prve prenosljive vodikove bombe Amerike in — vsega sveta. Odvrgli so jo z višine približno 15.000 m nad morsko gladino in ko jo je v padanju ločilo še kakih 3000 m od vode, se je razletela.

Podobne eksplozije s silovito razdiralno silo so v pacifiškem področju ZDA preizkušali že prej večkrat. Bomba pa, ki se je pred mojimi očmi razletela onega jutra, je bila prva te vrste, ki jo je odvrgel avion. Bil sem torej med onimi redkimi, ki so bili poleg pri preizkušanju najmočnejšega orožja, katero je nosil avion — multimegatonske vodikove bombe.

Ko sem tako stal na mostu in onemel gledal čudovite pojave, ki so sledili detonaciji, se mi je zdelo, da sanjam hude sanje. Z debelimi varnostnimi očali na obrazu sem opazoval, kako vzhaja nad prostranstvo modročrnega oceana ogromno velosonce: v slopec svetlobi je bliskovito zažarel val zelenkastobele luči, ki bi jo za kratek hip mogel priravnati svetlobi pet stotih, visoko v zenitu stoječih sonc. Opazoval sem, kako se je ogromna ognjena krogla širila, kako je v nekaj sekundah dosegla obseg petih kilometrov — torej več kot sedemnajstkratni premer onih ognjenih krogel, ki sta upepelili Hirošimo in Nagasaki. Skoro celo uro sem s prostim očesom sledil velikemu, pisano se spreminjajočemu oblaku, ki je vzel iz gigantskega ognjenega stebra, predno je ugasnil, in sam sebi nisem mogel verjeti, da je vse to, kar gledam, resnično in ne fata morgana. Oblak, ki je vzbuhnil iz ognjenega stebra, se je širil, dokler ni brbotajoča goba dima, ki je kronala oblak, segla do višine kakih 40 km in v širini 160 km pokrila nebo.

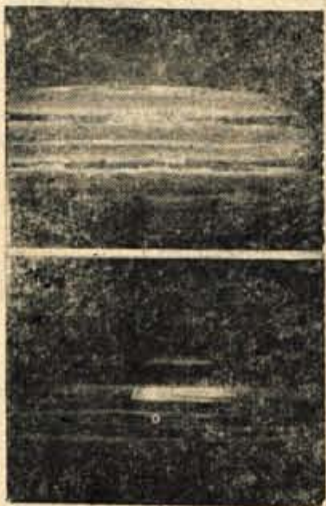
Z lastnimi očmi sem videl, kako se je znesla nad mestom Nagasaki mnogo manjša ognjena krogla in oblak, z gobo na vrhu, ki se ni mogel nikakor primerjati s tem tu, zato se mi je zavrtelo ob misli, kaj bi se zgodilo z enim svetovnih velelemest, če bi se nad njim razgrnil oblak takih dimenzij!

Letalo, ki nosi s seboj samo eno bombo take velikosti, kot je bila tista, ki je eksplodirala lani maja, nosi z njo na cilj razstrelivo, ki je po svoji uničujoči sili desetkrat močnejše od celokupne razstrelivne moči sploh vseh bomb, kar so jih tekom vse dobe druge svetovne vojne zmetala druga na drugo vse vojaško se sile. Tedaj, ena sama bomba petkrat močnejša!

Kakšne bi bile posledice eksplozije take deset megatonske bombe, če bi padla na moderno velelemesto? Predstavo o tem nam posreduje uradno poročilo, v katerem nam ameriška komisija o atomski energiji poroča o izsledkih poskusov z eksplozivom, ki je imelo le pet megaton. To eksplozivno se je razletelo novembra meseca leta 1952 na neobljudenem otočku. Telega otočka po eksploziji sploh

ni bilo več. Krater, ki je nastal ob eksploziji, je imel premera poldrug kilometra, globok je bil 55 metrov, ali toliko kot je visoka sedemnajstnadstropna hiša. Tudi v širši okolici je povzročila eksplozija težje razrušitve kot doslej katera koli druga. V razdalji petih km je bilo uničeno prav vse, ne samo življenje, težko do srednje škodo je povzročila v razdalji 11 km, lažje poškodbe pa še do 16 km od središča eksplozije.

To je bila tista strahotna sila, ki sem jo gledal onega ponedeljkevega jutra, kako je raztrgala spokojno pacifično nebo in ki me je prepročala, da se človeštvu ni treba bati grožnje z nuklearno vojno. Kajti orožje, ki bi utegnilo rušiti planete, postaja trajno manjšje obenem pa vedno močnejše. Nobena država, pa naj bo še tako močna, si ne bo drznila sprejeti nase rizika vojne z vodikovo bombo, ker bi taka vojna pomenila za napadalca toliko kot samomor.

Nad ocenamom je vžilo umetno sonce, za kratek hip petstokrat močnejše od našega dobrega starega Sonca. Ogromna ognjena krogla je v nekaj sekundah dosegla obseg petih kilometrov ...

ZGODOVINSKI IN DRUGI PALERKI

2. del in nadaljevanje - 2 -

Z GORENJSKE

Svoječasno je bila v Trzinu prava slovenska narodna zavednost prav redka (še pred prvo svetovno vojno je bil Trzin širrom Slovenije razglašen kot nemškutarstvo gnezdo). Imeli so sicer svoje pevsko društvo, Liedertafel imenovano, kjer so gojili slovensko in nemško pesem. Društvo pa je kmalu zajadralo v popočinoma nemške vode, mala pešča res zavednih Slovencev pa ni mogla ustanoviti lastnega društva. Podobno je bilo z Narodno stražo, ki se je osnovala 1843 in leto nato udeležila pogreba pesnika Franceta Prešerna v Kranju. Narodnostni duh, ki je sploščka vel iz nje, se je kmalu razblinil. Ob nastajanju tovarn so lastniki sprejemali v službo povečini Nemce in s tem si so se začeli družiti nekateri domačini, ki so postali strastni nemčurji. Zavedni so bili večinoma le dijaki, ti pa so po končanih študijah za stalno zapustili Trzin. Kakšno vzdušje je vladalo v Trzinu še tik pred prvo svetovno vojno, priča zidaniše tovarne čevljev »Poka« leta 1911. Nemško časopisje je besnelo in nepadalo celo barona Borona, češ da je svet prodal Slovence. Kljub temu pa je bila tovarna še isto leto zgrajena. Nekoliko so se te razmere spremenile leta 1912, ko je prišla občinska uprava v slovenske roke. Prvi župan strogo slovenskega mišljenja je bil fužinar Franc Ahačič, ki je vodil občino še dve leti so prvi svetovni vojni in ima največ zasluga, da je Trzin dobil meščansko šolo. Mestne pravice je Trzin dobil leta 1927 po zaslugi takratnega župana Ivana Lončarja.

Iz Trzina je izšlo precej mož, ki so prispevali svoj delež v zakladnico slovenske kulture in slovenskega slovstva. Najpomembnejši je o. Damascen Dev (1722—1786), ki je pri nas prvi poudaril pomen svetne pesmi. V letih 1778—1781 je izdal tri zbornike Pisanec, kjer je priobčil več svojih pesmi in tudi besedilo prve slovenske opere Belin. Pisanec so bile prvi slovenski pesniški almanah in so zato važna mejnik v razvoju našega slovstva. Ignac Holcappel (1799—1868), publicist in pesnik je bil Prešernov sodobnik. Ustanovil je tudi ljubljansko gluhoemnico. Peter Hitzinger (1813—1867) se je uveljavil v leposlovju in znanosti. Ljudski pesnik Vojteh Kurnik (1826—1886), po poklicu kolar, je bil vnet sodelavec Bleiweisovih Novic. Verze je zlagal med delom in jih zapisoval na deske. V svojih prepričljivih pesmicah je ohranil še največ značilnosti Trzinčanov in njihovega življenja iz srede 19. stoletja. Viktor Kragl (1883—1951) je bil potopisec in marljiv kronist. Izdal je knjigo Zgodovinski drobec župnije Trzin, kjer je zbrano in poljučno obdelano obilo gradiva iz trziške preteklosti.

Izmed ostalih znamenitih rojakov naj omenimo še: Mhaela Debeljaka (1818—1888), narodnega buditelja Istre in Trsta; jurista Adalberta Gertscherja (1846—1906), ki je uvedel hrvaški jezik v dalmatinsko sodstvo; akademskega slikarja Franca Globočnika (1825—1891) in dr. Vinka Šarabona (1880—), zgodovinarja in geografa.

3

Mark Twain »DOGODIVSCINE TOMA SAWYERA«
TOMOVE PRIGODE

PREJEDIL: IVAN ABRAM

RISE: MILAN BATISTA

9.

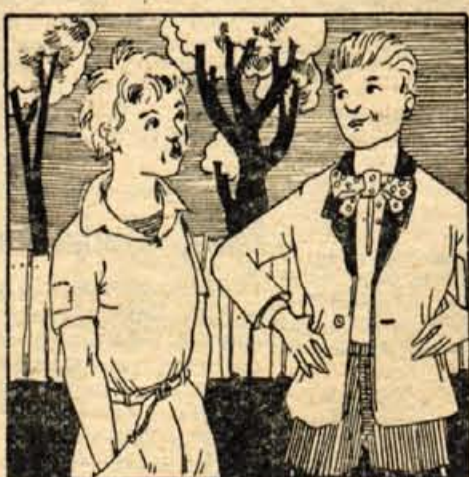
Tom ni šel v šolo, šel se je raje kopati. In ko je zvečer sedel pri večerji in kradel sladkor, ga je začela tetka Polly izpraševati: »Tom, je bilo v šoli vroče?« — »Precej, tetka.« — »Pa te ni mikalo na kopanje, Tom?« — »Ne, tetka, ne preveč.« — Nato je potipala Tomovo srajco. Bila je suha. — Tom je že mislil, da je vihar mimo, ko ga je tetka Polly ponovno vprašala: »In glava, Tom?« — »Veš tetka, več nas je vtaknilo glavo pod pipo. In moja je še sedaj mokra!«

10.

Tom se je izmazal. Videti je že bilo, da mu tetka Polly verjame. Toda zdajci se oglasi bratec Sid: »Tetka, ali nisi Tomu prišla ovrtnik z belo nitko, njegova je pa črna!« — »Saj res. Z belo nitjo sem ga prišla! Tom, Tom,« je zmajevala z glavo.

Tom pa ni čakal. Urno je smuknil s stola, med vrati pa je še užaljeno siknil: »Sidek, za to boš še tepen!«

11.

Jeza ni trajala dolgo. Ze ko je prestopil prag, ga je minilo.

Ni bilo še temno tega lepega poletnega večera. Tom je vtaknil roke do komolca v žep in požvižgaval. — Pogledal je predse in kot vkopan je stal pred njim neznanec. Deček — za spoznanje višji od njega. Lepo je bil oblečen, nekoliko nenavadno za delavnik. Nosil se je po mestno in Toma je zavist grizla v drobovje.

12.

Stala sta si nasproti in si gledala v oči. Tom je spregovoril. »Če hočem, se lahko nabijem.« — »Videl bomo, če bo tvegala,« mu je odgovoril prišlek. — »Misliš, da te ne morem?« — »Ne moreš!« — »Pa te bom!« — »Ne boš me ne!« — »Pa bom!« — »Ne boš!« — »Bom!« — Nastal je neprijeten premor. Nato ga je Tom vse prej kot vljučno vprašal: »Kako ti je ime?« — »Kaj te brigala!« — »Boš videl, kako me bo brigala!« — »Zakaj pa potem ne narediš? ...«